

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษาระดับ ปวช. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างและประชากร

1. กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีการศึกษา 2541 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากรแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ในระดับความเชื่อมั่น 95% ของ ดาร์วิน เฮนเดล (Darwin Hendel, อ้างใน กนกทิพย์ พัฒนาพัวพันธ์, 2539, หน้า 118) ได้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 303 คน จำแนกตามชั้นปีได้ดังนี้

ตาราง 3 จำนวนนักศึกษา ปวช. ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ระดับการศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ปวช.1	462	97
ปวช.2	555	116
ปวช.3	427	90
รวม	1,444	303

(ที่มา : แผนกทะเบียนและวัดผล วิทยาเขตภาคพายัพ, 2541)

ผู้วิจัยนำรายชื่อของนักศึกษาแต่ละชั้นปีมาทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาคือจำนวนดังที่แจกแจงในตาราง

2. ประชากรที่เป็นประธานชมรมกิจกรรม จำนวน 4 คน

3. ประชากรที่เป็นอาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรม จำนวน 4 ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมี 3 ฉบับคือ

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับ ปวช. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขต ภาควิชาฯ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของนักศึกษาผู้ตอบ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา เป็นแบบสำรวจรายการ (Check-list) และเติมข้อความลงในช่องว่าง โดยตอนนี้แบ่งออกเป็น 2 ด้านคือ ปัจจัยที่ผลต่อการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา โดยมีหัวข้อที่ศึกษาคือ จุดมุ่งหมายของกิจกรรม ลักษณะของโครงการ กิจกรรม เหตุผลส่วนตัวของนักศึกษา เหตุผลอื่นๆ และการประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended question)

2. แบบประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับอาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยดังนี้คือ จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม ลักษณะการดำเนินงาน และการประเมินผลกิจกรรม

3. แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย ประกอบด้วย

3.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับสัมภาษณ์อาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรม โดยสัมภาษณ์ในหัวข้อต่อไปนี้คือ ภาพรวมของการจัดกิจกรรม จุดมุ่งหมายของกิจกรรม วิธีดำเนินการจัดกิจกรรม การประเมินผล การให้ความร่วมมือของนักศึกษาระดับ ปวช. การให้ความร่วมมือของอาจารย์ ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไข

3.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับ
สัมภาษณ์ประธานชมรมกิจกรรม โดยสัมภาษณ์ในหัวข้อต่อไปนี้คือ จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรม
การประชาสัมพันธ์ การให้ความร่วมมือของนักศึกษาระดับ ปวช. บทบาทและคุณสมบัติของอาจารย์
ที่ปรึกษามชมรมกิจกรรม ปัญหาอื่นๆและแนวทางแก้ไข

การสร้างเครื่องมือ

1. การสร้างแบบสอบถาม มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ

1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร
เพื่อพัฒนาประชาธิปไตยจากบทความ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นที่ 2 ขั้นสร้างแบบสอบถาม

นำผลการศึกษาจากข้อ 1.1 และ 1.2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อ
การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา

ขั้นที่ 3 ขั้นตรวจสอบและปรับปรุงแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามสร้างขึ้นให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และ
แก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะอาจารย์ที่ปรึกษา

3.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงจากคณะอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ
(ภาคผนวก ข) พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้อง
ทางด้านภาษา

3.3 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและเสนอแนะ กลับมาให้คณะอาจารย์
ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้ง พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.4 นำแบบสอบถามจากข้อ 3.3 ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับ ปวช.
โรงเรียนเชียงใหม่เทคโนโลยี จำนวน 10 คน เพื่อตรวจสอบด้านภาษา ความเข้าใจในเนื้อหา และ
ความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้ถามคือ ผู้วิจัย และผู้ตอบ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข
ตามข้อเสนอแนะ

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงโดยผ่านความเห็นชอบของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว
ไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. การสร้างแบบประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดจากเอกสารโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมการเลือกตั้งนายกสโมสรนักศึกษา กิจกรรมการแข่งขันกีฬา ภายใน กิจกรรมโครงการโรงเรียนสีขาว ภาค 1 และกิจกรรมโครงการร่วมประเพณีแห่เทียนพรรษา

2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินกิจกรรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 ศึกษาขอบเขตของการประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4 นำผลการศึกษาจากข้อ 2.1, 2.2 และ 2.3 มาสร้างเป็นแบบประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยนำแบบประเมินกิจกรรมที่สร้างขึ้นให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะอาจารย์ที่ปรึกษา

2.5 นำแบบประเมินกิจกรรมที่ปรับปรุงโดยผ่านความเห็นชอบของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปให้อาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมกิจกรรม (ภาคผนวก ค) ใช้ประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย

3. การสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดจากเอกสารโครงการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา ได้แก่ กิจกรรมการเลือกตั้งนายกสโมสรนักศึกษา กิจกรรมการแข่งขันกีฬา ภายใน กิจกรรมโครงการโรงเรียนสีขาว ภาค 1 และกิจกรรมโครงการร่วมประเพณีแห่เทียนพรรษา

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.3 นำผลการศึกษาจากข้อ 3.1 และ 3.2 มาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับอาจารย์หัวหน้าแผนก อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมและประธานชมรม (ภาคผนวก ง)

3.4 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยสำหรับอาจารย์หัวหน้าแผนก อาจารย์ที่ปรึกษาชมรมและประธานชมรมที่สร้างขึ้นให้คณะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ และแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของคณะอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยที่ปรับปรุงโดยผ่านความเห็นชอบของคณะอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว ไปใช้สัมภาษณ์อาจารย์หัวหน้าแผนก อาจารย์

ที่ปรึกษาชมรม และประธานชมรมต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

- 1) นำหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ จังหวัดเชียงใหม่
- 2) ทำการแจกแบบสอบถามให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 303 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
- 3) ทำการแจกแบบประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยไปให้อาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรมจำนวน 4 ท่าน และได้รับแบบประเมินกิจกรรมกลับคืนครบทั้ง 4 ฉบับ
- 4) ทำการสัมภาษณ์อาจารย์หัวหน้าแผนก อาจารย์ที่ปรึกษาชมรม และประธานชมรมเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย โดยได้บันทึกบทสัมภาษณ์ของผู้ให้สัมภาษณ์ไว้ในแถบบันทึกเสียง
- 5) นำข้อมูลที่ได้รับไปทำการวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (The Statistical Package for Social Science / Personal Computer Plus) ซึ่งใช้สถิติดังต่อไปนี้

- 1.1 หาค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 1.2 หาค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมและไม่เข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย
- 1.3 หาค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของนักศึกษา
- 1.4 จัดหมวดหมู่และแจกแจงความถี่ ในส่วนของคำถามปลายเปิดซึ่งเป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักศึกษา แล้วนำข้อมูลมาเสนอในรูปแบบของตารางความเรียงจากมากไปหาน้อย ตามลำดับ
2. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบประเมินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย โดยใช้วิธีแปลความหมายระดับการประเมิน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3. วิเคราะห์ข้อมูลของแบบสัมภาษณ์ โดยใช้วิธีพรรณนาวิเคราะห์

การกำหนดค่าและการแปลผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยของอาจารย์หัวหน้าแผนกและอาจารย์ที่ปรึกษาชมรม ผู้วิจัยได้กำหนดค่าและการแปลความหมายของระดับการประเมินการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ดังนี้

การกำหนดค่าของระดับการประเมิน มีดังนี้คือ

มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	3
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	1

การแปลผลของระดับการประเมิน มีดังนี้คือ

3	แปลความหมายว่า	เป็นจริงมาก
2	แปลความหมายว่า	เป็นจริงปานกลาง
1	แปลความหมายว่า	เป็นจริงน้อย

(ประทุม มงคลวรรณ, 2539, หน้า 82)